

Projekt

z dnia 15 grudnia 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY DOBR CZ**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Dobrcz na lata 2020 – 2023” za okres 2022 – 2023.

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 40 ze zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 840 ze zm.) Rada Gminy Dobrcz ustala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Dobrcz na lata 2020 – 2023” za okres 2022 – 2023, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marcin Tucholski
RADCA PRAWNY
(BD-1492)

Załącznik do uchwały

Nr .....

Rady Gminy Dobrcz

z dnia .....

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY DOBRCZ NA LATA 2020 – 2023” ZA OKRES 2022 – 2023.

1. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 840 ze zm.) Gmina Dobrcz posiada opracowany na lata 2020 – 2023 Gminny Program Opieki nad Zabytkami, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dobrcz Nr XXVII/220/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 05.01.2021 r. pod poz. 79. Zgodnie z wyżej powołaną ustawą Wójt Gminy Dobrcz sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, które przedstawia Radzie Gminy Dobrcz. Niniejsze sprawozdanie zostanie następnie przekazane Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Toruniu.

2. PRIORYTETY

Analiza szans i zagrożeń wynikających ze stanu dziedzictwa kulturowego Gminy Dobrcz wykonana na potrzeby programu pozwoliła na wypracowanie priorytetowych działań w zakresie opieki nad zabytkami:

1. Priorytet I Ochrona, kształtowanie i gospodarowanie krajobrazem kulturowym.
2. Priorytet II Badanie i dokumentacja zasobu kulturowego.
3. Priorytet III Promocja oraz edukacja na rzecz dziedzictwa kulturowego i turystyki.

Dla realizacji wyznaczonych priorytetów określono długofalowe kierunki działań, mogące wykraczać poza 4 - letni okres obowiązywania Programu. Jako kierunki działań realizacji Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Dobrcz w ramach przyjętych priorytetów uznano:

1. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
2. Podejmowanie działań mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego, z uwzględnieniem walorów kulturowych.
3. Prowadzenie i monitoring gminnej ewidencji zabytków.
4. Korzystanie z nowoczesnych technik informatycznych do promocji dziedzictwa kulturowego.
5. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.
6. Zwiększenie świadomości kulturowej społeczności lokalnej przez włączenie jej w różne formy aktywności.
7. Wzbudzenie zainteresowania historią i kulturą materialną regionu zapisaną w dziełach architektury, budownictwa, lokalnej tradycji.
8. Wspieranie rozwoju lokalnych inicjatyw kulturotwórczych w zakresie podtrzymania miejscowych tradycji folklorystycznych.
9. Podejmowanie działań umożliwiających gromadzenie i eksponowanie pamiątek lokalnych.
10. Turystyczna promocja regionu.
11. Stworzenie odpowiedniej infrastruktury turystycznej.

3. PROWADZENIE GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

W okresie 2022-2023 nie wniesiono zmian do Gminnej Ewidencji Zabytków. W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków Gmina Dobrcz współpracuje z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu. W 2022 roku do ww. rejestru pod numerem A/1807 wpisano kościół ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki p.w. Matki Bożej Królowej Polski we Włókach. Jak opisano w decyzji z dnia 20.10.2022 r. w sprawie wpisania do rejestru zabytków „(...) Kościół p.w. Matki Bożej Królowej Polski we Włókach posiada wartość historyczną i artystyczną. Zachował autentyczną substancję materialną architektury oraz integralnie z nią związanych elementów wystroju architektonicznego wnętrza. Kościół reprezentuje typ skromnej świątyni protestanckiej, która ze względu na oryginalność zachowanej bryły, rozplanowania wnętrza, detalu i wyposażenia architektonicznego, zasługuje na ochronę, jako przykład budownictwa ewangelickiego na tym terenie. Świątynia realizuje repertuar typowych dla tego rodzaju budownictwa środków wyrazu. Jest charakterystycznym i rozpoznawalnym elementem krajobrazu. Architektura kościoła odzwierciedla tendencje czasów, w których powstał oraz potrzeby wiernych. Świątynia ewangelicka jest materialnym śladem współistnienia różnych wyznań, świadczy o wielokulturowej spuściźnie regionu. W związku z powyższym świątynia posiada również wartość naukową jako obiekt mogący być przedmiotem zainteresowania naukowego w kontekście badania ewangelickiego architektury sakralnej. Z uwagi na opisaną wyżej wartość historyczną, artystyczną i naukową, kościół ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki p.w. Matki Bożej Królowej Polski we Włókach, gm. Dobrcz, pow. Bydgoski odpowiada definicji legalnej zabytku zawartej w art. 3 pkt 1 i kpt 2 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (...)”.

4. PRACE KONSERWATORSKIE WYKONANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

4.1 GROBOWNICTWO WOJENNE

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), art. 8 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337) Wojewoda powierza, a Gmina przyjmuje do prowadzenia zadania wynikające z obowiązku utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych, zwanych dalej „obiektami grobownictwa wojennego” na terenie gminy. Na wykonanie ww. zadania Gmina Dobrcz obecnie posiada ww. porozumienie z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, które obowiązuje do dnia 31.12.2023 r. Do obiektów grobownictwa wojennego na terenie gminy Dobrcz zaliczamy:

- a) Mogiłę zbiorową żołnierzy Wojska Polskiego z 1939 r. oraz cywilnych ofiar II Wojny Światowej, przy rondzie w miejscowości Wudzyn;

- b) Cmentarz żołnierzy Wojska Polskiego 1939-1945, znajdujący się na skrzyżowaniu dróg krajowych w miejscowości Włóki;

- c) Grób żołnierza Wojska Polskiego z 1939 r. na cmentarzu przy starym kościele w miejscowości Włóki;

- d) Mogiłę zbiorową cywilnych ofiar II wojny światowej, przy kompleksie działkowym, nad jeziorem w miejscowości Borówno.

W okresie sprawozdawczym, w ramach ww. porozumienia Gmina Dobrcz wykonywała prace porządkowo-ogrodnicze, na które otrzymała dotację od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Prace te obejmowały wykonywanie bieżących zabiegów pielęgnacyjnych zieleni oraz czynności mające na celu zadbanie o estetyczny wygląd obiektów grobownictwa wojennego i jego otoczenia w ciągu całego roku. Natomiast ze środków własnych Gmina Dobrcz finansowała kompozycje kwiatowe oraz znicze, dzięki którym miejsca te nabierały uroczystego wyglądu podczas narodowych uroczystości.

4.2 MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ

Oprócz wspomnianych wcześniej obiektów grobownictwa wojennego na terenie gminy Dobrcz wyróżnia się jeszcze kilka innych Miejsc Pamięci Narodowej, które ze względu na swoją historię również są często odwiedzane przez lokalną społeczność. Do najczęściej odwiedzanych Miejsc Pamięci zaliczamy m.in. Obelisk Poległych w Pyszczyń, który został postawiony na cześć żołnierzy Bydgoskiego 8 Pułku Piechoty, poległych w tym miejscu podczas walki w styczniu 1945 r. oraz cmentarzysko prochów pomordowanych ofiar II wojny światowej, które znajduje się w lesie w miejscowości Borówno. Na wskazanych obiektach dokonuje się cyklicznych, sezonowych prac porządkowych oraz drobnych prac naprawczych ze środków własnych Gminy Dobrcz.

Obelisk Poległych w Pyszczyń

Cmentarzysko prochów w Borówno

4.3 REMONTY ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH

Obiektem, który został poddany remontowi w 2023 roku jest budynek mieszkalny z pocz. XX wieku, w którym obecnie znajduje się gminny żłobek. Prace budowlane polegały na przekształceniu lokalu mieszkalnego na dodatkowe pomieszczenia pozwalające na poszerzenie działalności gminnego żłobka. Inwestycja była możliwa dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Maluch +”.

Budynek mieszkalny z pocz. XX wieku, zaadaptowany na gminny żłobek

Również w roku 2023 podjęto działania w celu wymiany pokrycia dachowego na budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Trzebień. Do czasu sporządzenia niniejszego sprawozdania zlecono wykonanie opinii stanu technicznego budynku, a także zakupiono niezbędny do wykonania remontu dachu materiał. Zakres prac będzie obejmował demontaż istniejącego pokrycia dachowego w postaci eternitu-azbestu, montaż folii wstępnego krycia w celu ochrony konstrukcji drewnianej przez zwilgoceniem, a następnie wykonanie rusztu wsporczego w postaci łat i kontrłat i ułożenie blachodachówki, jak również montaż obróbek blacharskich i rur spustowych. Wykonanie prac remontowych zaplanowano na rok 2024.

Zabytkowy budynek szkoły z pocz. XX wieku, obecnie użytkowany jako świetlica wiejska

W pierwszej połowie 2023 r. Gmina Dobrcz zrealizowała przedsięwzięcie w zakresie przeprowadzenia zabiegów ochronnych pomników przyrody rosnących na terenie parku przy Szkole Podstawowej w Strzelcach Górnych. Zakres przedsięwzięcia obejmuje wykonanie cięć sanitarnych i technicznych poprawiających statykę drzew oraz założenie wiązań elastycznych kłód i konarów zagrożonych wyłamaniami, zapewniających ruch spiętych części drzewa. Ponadto usunięto także suche konary oraz posusz z korony drzew, bezpośrednio stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia. Powyższe zabiegi były możliwe, dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Zespół Dworski - Dwór w Strzelcach Górnych

4.4 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH Z PRZEZNACZENIEM NA DOFINANSOWANIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH LUB ROBÓT BUDOWLANYCH PRZY ZABYTKACH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW

W okresie sprawozdawczym działania Gminy Dobrcz polegały także na wspieraniu zachowania zabytków niebędących własnością gminy, w celu zatrzymania ich degradacji oraz pomocy w ich konserwowaniu. W 2023 roku złożono m.in. wnioski o udzielenie dofinansowania w ramach dwóch naborów Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W wyniku analizy złożonych dokumentów nabór zakończył się pozytywnym zaopiniowaniem dwóch inwestycji związanych z zabytkowym kościołem p.w. Matki Bożej Królowej Polski we Włókach.

Podczas pierwszej edycji ww. programu udzielono dotacji na zadanie pn. „Remont elewacji oraz dachu wraz z wymianą obróbek blacharskich kościoła we Włókach”. Dotacja w wysokości 686.000,00 zł zostanie przeznaczona na prace remontowe polegające na: rozbiórce pokrycia z dachówki; wymianie wyeksploatowanych elementów konstrukcyjnych dachu; odgrzybieniu konstrukcji; deskowaniu szczytów dachowych; kryciu dachów papą termozgrzewalną; osadzeniu okien w połaci dachowej; wykonaniu i zawieszeniu rynien półokrągłych; wykonaniu izolacji cieplnej i przeciwdźwiękowej; pokryciu dachu dachówką.

Natomiast dzięki pozyskanym środkom w wysokości 392.000,00 zł z drugiej edycji ww. programu na zadanie pn. „Remont dachu wieży kościoła oraz elewacji frontowej kościoła pw. Matki Bożej Królowej Polski we Włókach” środki zostaną przeznaczone na prace budowlane polegające na: odbiciu tynków z zaprawy wapiennej; ułożeniu warstwy wyrównującej na podłożu cementowe; malowaniu balustrad i krat farbą; zabezpieczeniu stolarki folią; zabezpieczeniu podłóg; uzupełnieniu podkładów pod tynki; wykonaniu tynków zewnętrznych; gruntowaniu ręcznym i malowaniu tynków; przygotowaniu i naprawie podłoża (muru); uzupełnieniu obróbek blacharskich, gzymsów i pasów elewacyjnych z blachy z cynku; wykuciu z muru oraz wstawieniu nowych okien zespolonych; rozebraniu rynien z blachy oraz wykonanie i zawieszeniu nowych półokrągłych oraz rur spustowych; odgrzybieniu elementów drewnianych; kryciu wież i kopuł blachą cynkową.

5. PROMOCJA ORAZ EDUKACJA NA RZECZ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I TURYSTYKI

5.1 WYDAWANIE I WSPIERANIE PUBLIKACJI (W TYM FOLDERÓW PROMOCYJNYCH), KTÓRE ZAWIERAJĄ INFORMACJE DOTYCZĄCE NAJWAŻNIEJSZYCH ZABYTKÓW Z TERENU GMINY DOBR CZ

W 2022 roku odbył się projekt pn. "Rowerem przez Powiat Bydgoski - najciekawsze trasy rowerowe" realizowany przez Wydział Promocji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, a którego rezultatem było powstanie publikacji zawierającej trasę rowerową z terenów gminy Dobrcz. Obiektami, które zostały ujęte podczas zaproponowanej przez Gminę Dobrcz trasy rowerowej były : Obelisk Poległych w Pyszczyźnie, mogiła zbiorowa cywilnych ofiar II wojny światowej, przy kompleksie działkowym, nad jeziorem w miejscowości Borówno, cmentarzysko prochów pomordowanych ofiar II wojny światowej w Borównie, zespół dworsko-parkowy w Strzelcach Górnych (obecnie teren Szkoły Podstawowej), założenie dworsko-parkowe w Gądeczu (obecnie Środowiskowy Dom Samopomocy), drewniany kościół p.w. św. Marii Magdaleny we Włókach oraz kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kozielcu. W tym samym roku, w związku z realizacją operacji pn. „Dobrcz dobry wybór! - organizacja wydarzeń i wydanie publikacji promującej

gminę” powstał także folder turystyczny, w którym również opisano najistotniejsze wytwory dziedzictwa kulturowego w gminie Dobrcz. Były to: Zbiory Regionalne im. Bronisława Zamojdzina w Karolewie, drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny we Włokach, zespół dworsko-parkowy w Strzelcach Górnych, założenie dworsko-parkowe w Gądeczu, kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kozielcu, murowany kościół parafialny p.w. św. Barbary w Wudzynie, kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kozielcu, zespół dworski w Trzęsaczu, zespół dworski w Paulinach oraz zespół dworski w Kotomierzu.

Założenie dworsko-parkowe w Gądeczu (obecnie Środowiskowy Dom Samopomocy)

Kościół p.w. św. Marii Magdaleny we Włokach

5.2 PROMOCJA REGIONALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, SŁUŻĄCA KREACJI PRODUKTÓW TURYSTYKI KULTUROWEJ

W 2022 roku Gmina Dobrcz po raz pierwszy przystąpiła do cyklicznie organizowanej przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego imprezy pn. „Eskapada. Poznaj swój region z przewodnikiem”. Wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dobrczu oraz Zespołem Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie staliśmy się gospodarzami wydarzenia pod hasłem „Dawne życie na wsi – czyli zwiedzanie oficyny dworskiej w Karolewie”. Główną atrakcją wydarzenia była możliwość zwiedzania Zbiorów Regionalnych im. Bronisława Zamojdzina w Karolewie. W oficynie zwanej Muzeum zgromadzono ok. 4000 eksponatów, które można podziwiać w specjalnie przygotowanych izbach tematycznych. Muzeum jednak nie jest czynne na co dzień, stąd wyjątkowość wydarzenia. W roku 2023 Gmina Dobrcz ponownie wzięła udział w akcji Eskapada. Tym razem zaprosiliśmy m.in. do zwiedzania dwóch obiektów sakralnych tj. kościoła filialnego św. Marii Magdaleny we Włokach oraz kościoła filialnego Niepokalanego Poczęcia NMP w Kozielcu, a o historii obiektów opowiedział ich opiekun – ks. proboszcz Bartosz Wojtaszek. Warto podkreślić, że akcja Eskapada jest spotkaniem miłośników historii z naszego całego regionu, którzy poszukują w swojej okolicy wyjątkowych atrakcji turystycznych. W tym samym roku odbyło się także wydarzenie promujące Zbiory Regionalne im. Bronisława Zamojdzina w Karolewie. Podczas tej realizacji Gmina Dobrcz we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dobrczu oraz Zespołem Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie zorganizowała III Noc Muzeów w Karolewie

Zbiory Regionalnych im. Bronisława Zamojdzina w Karolewie

W kwietniu 2022 roku podczas posiedzenia Rady Powiatu zostały wręczone odznaki „Za opiekę nad zabytkami”. Te wyjątkowe odznaczenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, zostały przyznane na wniosek Starosty, poprzedzony wnioskiem Wójta Gminy Dobrcz Andrzeja Berdycha.

Srebrną odznakę „Za opiekę nad zabytkami” w 2020 r. otrzymał Pan Karol Pawlak, który jest właścicielem zabytkowego dworu w Trzęsaczu, który powstał w połowie XIX wieku. Na terenie posiadłości znajdują się budynki gospodarcze, spichrz, staw i park. Pan Karol od samego początku zajął się przywróceniem dawnej świetności zabytkowej posiadłości. Odnowione zostały wszystkie budynki gospodarcze oraz zabytkowy dwór. Od kilkunastu lat na terenie dawnego folwarku gospodaruje Gospodarstwo Rolne Vitroflora, którego założycielem i współwłaścicielem jest Pan Karol.

Srebrną odznakę „Za opiekę nad zabytkami” w 2021 r. otrzymał ks. Bartosz Wojtaszek, który jest proboszczem Parafii Matki Bożej Królowej Polski we Włókach. Do Parafii należą trzy kościoły – parafialny we Włókach oraz dwa filialne - we Włókach pw. św. Marii Magdaleny oraz w Kozielcu p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Kościół pw. św. Marii Magdaleny we Włókach powstał w XVII wieku, a dokładniej ok 1699 roku, w miejscu średniowiecznej świątyni wzniesionej przez cystersów z Koronowa i jest jedną z głównych atrakcji turystycznych gminy Dobrcz (najstarszy drewniany zabytek w powiecie bydgoskim). Kościół przeszedł gruntowną renowację dzięki wsparciu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, w ramach projektu „Ochrona oraz zwiększenie wartości dziedzictwa kulturowego obszaru Diecezji Bydgoskiej - rewaloryzacja i konserwacja drewnianych zabytków”. Ks. Wojtaszek obejmując probostwo trafił na zakończenie działań renowacyjnych. Dzięki jego staraniom świątynia dodatkowo zyskała nowe oświetlenie, nagłośnienie wewnętrzne i zewnętrzne oraz alarm włamaniowy i przeciwpożarowy. Po zakończeniu renowacji kościoła pw. św. Marii Magdaleny ksiądz Bartosz rozpoczął gruntowny remont kościółka p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Kozielcu. Świątynia powstała

**Uroczystość wręczenia odznak „Za opiekę nad zabytkami”
kwiecień 2022 rok**

w 1906 roku, jako protestancka. Świątynia była przez lata w stanie niezadowalającym, ze ścian odpadał tynk, a na suficie łuszczyła się farba. Ksiądz z ogromnym nakładem energii dąży do przywrócenia jej świetności. Pozyskuje fundusze zewnętrzne m.in. od Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, Urzędu Marszałkowskiego województwa Kujawsko-Pomorskiego i Konserwatora Kujawsko-Pomorskiego, a wiele prac wykonuje we własnym zakresie.

5.3 WSPIERANIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA KULTURY, SZTUKI, OCHRONY DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

W 2022 roku Wójt Gminy Dobrcz ogłosił otwarty konkurs ofert na wspieranie wykonania zadania publicznego w zakresie „Upowszechniania kultury, sztuki, ochrony kultury i dziedzictwa narodowego w gminie Dobrcz w roku 2022”. Na konkurs wpłynęła 1 oferta, od Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Wsi Koźielec i Okolic którą to wybrano do realizacji ww. zadania. Dotację przyznano w wysokości 5.000,00 zł. Dzięki przyznanym środkom został zorganizowany koncert muzyki klasycznej w zespole dworsko-parkowym w Strzelcach Górnych, z udziałem młodych artystów z gminy Dobrcz.

W roku 2023 na podstawie uproszczonej oferty realizacji zadania publicznego w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie złożonej przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Koźielec i Okolic Wójt Gminy Dobrcz przyznał dotację na realizację zadania publicznego w wysokości 8.000,00 zł na realizację zadania pn. „Upowszechnianie kultury i wspieranie lokalnych talentów muzycznych przez organizację koncertu muzyki klasycznej 2023”. Dzięki przyznanym środkom, podobnie jak w roku 2022 został zorganizowany koncert muzyki klasycznej w zespole dworsko-parkowym w Strzelcach Górnych, z udziałem młodych artystów z gminy Dobrcz.

5.4 WZBUDZANIE ZAINTERESOWANIA HISTORIĄ I KULTURĄ MATERIALNĄ REGIONU ZAPISANĄ W DZIEŁACH ARCHITEKTURY, BUDOWNICTWA, LOKALNEJ TRADYCJI

Gmina Dobrcz dokłada wszelkich starań, aby angażować lokalną społeczność do uczestnictwa w uroczystościach narodowych oraz innych wydarzeniach kulturalnych prezentujących walory dziedzictwa kulturowego. Przykładem jest konkurs przeznaczony dla sołectw województwa kujawsko-pomorskiego, który dotyczył najlepszego upamiętnienia Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada w 2022 r. Pani Sołtys Klara Nowakowska przy wsparciu Urzędu Gminy w Dobrczu, Ochotniczej Straży Pożarnej w Wudzynie oraz Szkoły Podstawowej w Wudzynie znalazła się w gronie zwycięzców II stopnia – nagrodą była wycieczka autokarowa dla społeczności sołectkiej do Gdańska uwzględniająca zwiedzanie muzeum związanego z historią Polski.

Uroczystość wręczenia nagród dla laureatów drugiej edycji konkursu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego dla sołtysów na najlepsze upamiętnienie Narodowego Święta Niepodległości

Warto w tym miejscu docenić także starania uczniów gminnych Szkół Podstawowych oraz harcerzy, którzy czynnie włączyli się do opieki nad obiektami grobownictwa wojennego na terenie gminy Dobrcz. Młodzież angażuje się w pomoc przy zachowaniu porządku wokół tych Miejsc Pamięci Narodowej.

Harcerze i uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kozielcu na Cmentarzu żołnierzy Wojska Polskiego 1939-1945, znajdujący się na skrzyżowaniu dróg krajowych w miejscowości Włóki

Na uznanie zasługuje także film historyczny pt. "Zapomniane Zbrodnie III Rzeszy", który dotyczy zbrodni z okresu II wojny światowej, które miały miejsce na terenie gminy Dobrcz. Projekcja zawiera mało znane fakty na temat miejsc pamięci we Włókach oraz Borównie i została przygotowana m.in. przez naszych mieszkańców: Pana Romualda Graula oraz Pana Dariusza Karbowskiego.

6. PODSUMOWANIE

Główne założenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami związane są z dążeniem do zachowania dziedzictwa kulturowego oraz istniejących walorów zabytków z terenu gminy Dobrcz. W okresie sprawozdawczym w miarę posiadanych zasobów finansowych starano się wykonywać działania związane z zahamowaniem degradacji zabytkowych obiektów oraz kształtowaniem ich pozytywnego wizerunku dla mieszkańców powiatu bydgoskiego. Podejmowane starania były wspierane poprzez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, jak również placówkami oświatowymi, kulturalnymi oraz sakralnymi. Miały one na celu przede wszystkim ochronę zasobów kulturowych, wzrost zainteresowania dziedzictwem kulturowym wśród lokalnej społeczności oraz zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 40 ze zm.) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty obejmujących sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Natomiast art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 840 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek sporządzania na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami. Mając na uwadze powyższe obowiązującym dokumentem jest obecnie Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2020 – 2023”, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dobrcz Nr XXVII/220/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. Na podstawie art. 87 ust. 5 powołanej wyżej ustawy z realizacji programu Wójt Gminy Dobrcz sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy Dobrcz. Mając na uwadze powyższe podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.